

Tillgänglighetsplan för allmänna platser i tätorterna Edsbyn och Alfta



Handikappad person.



Icke handikappad person.

Förord

Alla människor är rörelsehindrade under någon del av livet. Under det första året sker transporten i en rullstol som kallas barnvagn.

Sammanfattning

Höjdskillnader, befintlig bebyggelse och väderleken gör tillgänglighetsarbete till en komplicerad fråga. Olika grupper av funktionshindrade har dessutom behov som går stick i stäv med varandra.

För att arbetet ska bli så effektivt som möjligt är det viktigt att hitta de åtgärder som ger den största positiva effekten för störst antal individer. Den här planen har för avsikt att påvisa de problem som finns på viktiga gångstråk i centrala delar av tätorterna.

I Edsbyn finns de flesta affärslokaler och samhällsfunktioner samlade längs Långgatan och inom Celsiusområdet. En inventering har utförts längs de gångstråk som förbinder angelägna bostadsområden med Långgatan och Öjeparken.

I Alfta finns de flesta samhällsfunktionerna längs Långgatan. Inventeringen i Alfta har inriktats på de gångstråk som förbinder viktiga boenden med Långgatan. Tillgängligheten till Forsparken har även setts över.

Under sommaren 2006 har en omfattande ombyggnad av Celsiusområdet genomförts. Ombyggnaden har ökat tillgängligheten. Eftersom dessa åtgärder var planerade när inventeringen genomfördes så har de inte ingått i inventeringen.

Planen skall fungera som ett levande dokument och uppdateras allt eftersom åtgärder utförs. Vissa åtgärder kan anses vara för kostsamma för att åtgärdas på en gång men när platsen där åtgärden behövs ska byggas om någon gång i framtiden så blir kostnaden avsevärt lägre. Det är då viktigt att planen finns kvar och visar på dessa behov.

Arbetet med tillgänglighetsplanen har lett till en ändring av rutiner i Tekniska kontorets inköp av bord, bänkar lekplatsutrustning mm.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Samhällets offentliga rum ska vara tillgängliga för alla.

I Handikapplanen för Ovanåkers kommun som antogs av kommunfullmäktige 2004-06-01 beslutades att styrelser, nämnder och bolag ska upprätta åtgärdsplaner för att senast 2010 uppfylla Plan- och bygglagens krav på att åtgärda och undanröja enkelt avhjälpna hinder enligt Plan- och Bygglagen 17 kap 21a §.

Den fysiska miljön (gator, parker, offentliga lokaler, bostäder och anläggningar) ska vara tillgängliga för alla. Krav på tillgänglighet till byggnader och yttre miljöer ska ställas redan vid planeringsstadiet.

Tekniska kontoret ansvarar för tillgängligheten på kommunens gator torg och parker.

1.2 Syfte

Syftet med den här sammanställningen är att skapa ett instrument för att förbättra tillgängligheten till gator, torg och parker för grupper med funktionshinder.

Tekniska kontoret jobbar med tillgänglighet vid nybyggnation och ombyggnad. Planen säkerställer att detta arbete inte glöms bort och att det fördjupas.

1.3 Metod

Svenska kommunförbundets idéskrift *Tillgänglig stad* har använts som underlag för arbetet. Vidare har Stockholm och Bollnäs kommuners tillgänglighetsarbete använts som inspirationskällor.

Steg 1, Omådesanalys

Tekniska kontoret har tillsammans med socialkontoret valt ut ett antal målpunkter som kan tänkas vara speciellt viktiga för personer med funktionshinder. Dessa punkter har knutits samman av de gångstråk som förbinder dem (Bilaga A, Edsbyn; Bilaga E, Alfta).

Steg 2, Presentation av förslaget

Ett förslag av vilka områden i Edsbyn som denna plan ska innefatta har lagts fram som diskussionsunderlag vid Pensionärsrådets sammanträde den 13 december 2005 och vid Handikapprådets möte den 16 december 2005. Vid de här tillfällena delades speciella enkäter ut till medlemmarna i respektive råd (Bilaga B). Enkäterna syftade till att få synpunkter om hur väl det antagna området stämmer överens med det verkliga behovet.

Förslaget slogs fast eftersom ingen hade något att invända.

Steg 3, Inventering av områdena

Under sommaren 2006 och 2007 genomfördes inventeringar av områdena.

1.4 Avgränsning

Planen rör endast centrala delar av tätorterna Edsyn och Alfta.

2 Olika typer av hinder

2.1 Enkelt avhjälpna hinder

På allmänna platser ska t ex följande hinder undanröjas: mindre nivåskillnader, ojämn markbeläggning, svårforcerade trottoarkanter, bristande belysning och balansstöd, brister i utformning av biluppställningsplatser, brister i utformning och utrustning av lekplatser.

2.2 Passa på åtgärder

Behovet av tillgänglighetsanpassning är näst intill oändligt. För att använda pengarna så effektivt som möjligt är det viktigt att planeringen utförs på bästa möjliga sätt. Det finns mycket pengar att spara genom att utföra tillgänglighetsåtgärderna samtidigt som man ska åtgärda något annat på samma plats. Planen kan användas som ett instrument vid all ombyggnad av de berörda områdena. Detta innebär även att hinder som inte är enkelt avhjälpna kan åtgärdas.

3 Inventering och förslag till åtgärder i Edsbyn

En inventering utfördes sommaren 2006. Bilaga C visar var hindren påträffats.

Inventering

ID	Hinder / Åtgärd		
1	Busshållplats, Längd: 7,60 Bredd: 1,30. Taktil information saknas.		
2	Uppstickande brunnslock på trottoar		
3	Något ojämn uppfart		
4	Handikapparkering		
5	Brant kant vid övergångsställe (14,8 % lutning)		
6	Ojämnhet på trottoar		
7	Bänk saknar armstöd, 40 cm i höjd och ej godkänd höjd och bredd på fri yta		
8	40 cm höjd på bänkarna		
9	Ojämnhet på gångyta, ingen avfart från trottoar		
10	Ojämn trottoar		
11	Handikapparkering		
12	Brant uppfart till trottoar (10,1 %)		
13	Ojämn trottoar		
14	Brant uppfart till trottoar (13,8%)		
15	Brant uppfart till trottoar (16,8 %), intill den finns dålig uppfart till trottoar.		
16	Uppstickande brunnslock		
17	Uppstickande brunnslock		
18	Ojämnhet vid infart		
19	Gångtrafik delas med bil och cykel		
20	Stora ojämnheter vid uppfart till trottoar		
21	Uppstickande brunnslock		
22	Lutande trottoar (13,5 %)		
23	Nedåstickande brunnslock		
24	Handikapparkering		
25	Ojämnhet på trottoar		
26	Brant uppfart (17,3 %)		
27	Uppstickande brunnslock		
28	Ojämn trottoar		
29	Taktil information saknas vid övergångsställe		
30	Stora ojämnheter på trottoar		Åtgärdat
31	Brant uppfart (13,6)		Åtgärdat
32	Ojämn trottoar		
33	Busshållplats saknar taktil information		
34	Ojämn trottoar		
35	Brant och ojämn trottoar (9,5 % lutning), intill brant och smal uppfart (16,6 % lutning)		
36	Gångtrafik delas med bil- och cykeltrafik, ojämnt underlag		
37	Ojämn trottoar		
38	Gångtrafik delas med bil- och cykeltrafik		
39	Ojämn trottoar		

40	Bänkar; armstöd saknas. Smalt att ta sig in till bänkarna, hål mellan grusgång och bryggan		
41	Busshållplats		
42	Handikapparkering		
43	Ojämnheter vid brunnslock		
44	Ojämnheter på gångbanan ned till Öjeparken, via tunneln		Åtgärdat
45	10 bänkar i Öjeparken saknar armstöd		
46	Ojämnheter mellan grus och asfalt		
47	Stora ojämnheter		
48	Hål i asfalten		
49	Brunn med hål i asfalten		
50	Brunnslock med hål i asfalten		
51	Trottoar saknas		Åtgärdat
52	Ojämn trottoar		Åtgärdat
53	Ojämn trottoar		Åtgärdat
54	Smal trottoar		Åtgärdat
55	Uppstickande brunnslock		
56	Ingen trottoar		
57	Hela parkeringen är ojämn, speciellt vid ingången		
58	Ojämn trottoar		Åtgärdat
59	Gångväg delas med bilar och cykel		
60	Stora ojämnheter på GC-väg		
	8 nya vilplatser se bilaga D		

4 Inventering förslag till åtgärder i Alfta

En inventering utfördes sommaren 2007. Bilaga F visar var hindren påträffats.

ID	Hinder / Åtgärd		
1	Busshållplats, taktilinformation saknas.		
2	Busshållplats, taktilinformation saknas.		
3	Bänk, sitthöjd 41cm (för låg) 2st		
4	Bänk, sitthöjd 41cm (för låg) 2st		
5	Bänk, sitthöjd 41cm (för låg) 300kvm stenmjöl		
6	Bänkar, armstöd saknas, fri yta saknas, gräsunderlag		
7	Väderskydd, armstöd saknas taktilinformation saknas		
8	Bänkar 2st, armstöd och ryggstöd saknas. Ingen väg till sittplatserna.		
9	Bänk: armstöd och ryggstöd saknas		
10	Väderskydd: Armstöd saknas, taktilyta saknas		
11	Väderskydd: Armstöd saknas, taktilyta saknas		
12	Dåligt underhållen trottoar		
13	Ingen nedgång vid trottoar. Åtgärd utspetsning med asfalt.		
14	Väderskydd: Armstöd saknas, taktilyta saknas		
15	Väderskydd: Armstöd saknas, taktilyta saknas		
16	Bänkar 2st, bänkarna är för låga.		
17	Bänkar 2st, bänkarna är för låga.		
18	Bänkar 2st, armstöd och ryggstöd saknas.		
19	-		
20	-		
21	Hinder i gångbana		Åtgärdat
22	Uppstickande brunnslock.		
23	-		
24	Bula på vägen		
25	För hög kantsten på båda sidor av vägen.		
26	-		
27	-		
28	Ingen ramp vid Handikapparkering		
	-Nya vilplatser (4 platser, 5 bänkar) se bilaga G		

5 Förslag till utformning

Vilplatser

Möjligheten att sätta sig ner och vila har stor betydelse för om många ska kunna bege sig ut på en promenad. I starkt frekventerade områden ska avståndet mellan soffor inte vara mer än ca 25 meter. Inom bostadsområden bör avståndet inte överstiga 100 meter. I större park och friluftsområden skall soffor finnas med 250 meters avstånd. (Källa *Stockholm en stad för alla*)



Inventeringen visar att det finns ett behov för flera vilplatser. Flera av de bänkar som finns saknar både rygg och armstöd vilket gör att de är svåra att ta sig upp ur. Det ska finnas en hårdgjord yta mellan bänken och gångstråket dessutom ska det finnas utrymme för en rullstol bredvid bänken. Hårdgjorda ytor saknas helt vid ett flertal platser. Bilaga D visar avstånd mellan befintliga bänkar och förslag till nya vilplatser. I Edsbyn finns ett behov av att skapa åtta nya vilplatser. Bilaga G visar avståndet mellan bänkarna i Alfta. I Alfta finns det ett behov av att skapa fem nya vilplatser.



Fler bänkar av den typ som visas på bilden ovan finns längs Långgatan. De här bänkarna är inte lämpliga ur tillgänglighetssynpunkt. De saknar ryggstöd, armstöd och det går inte att sätta en rullstol bredvid dem. Dessa bänkar bör flyttas till en plats där det finns tillgång till andra bänkar som är tillgänglighetsanpassade.

Busshållplatser

Hållplatser bör utformas enligt bilden nedan. Om väderskyddet är placerat så att man kan använda sig av sidoväggen som riktningvisare behövs inte taktilinformation parallellt med sidoväggen.



Utformning av busshållplats.

Handikapparkering

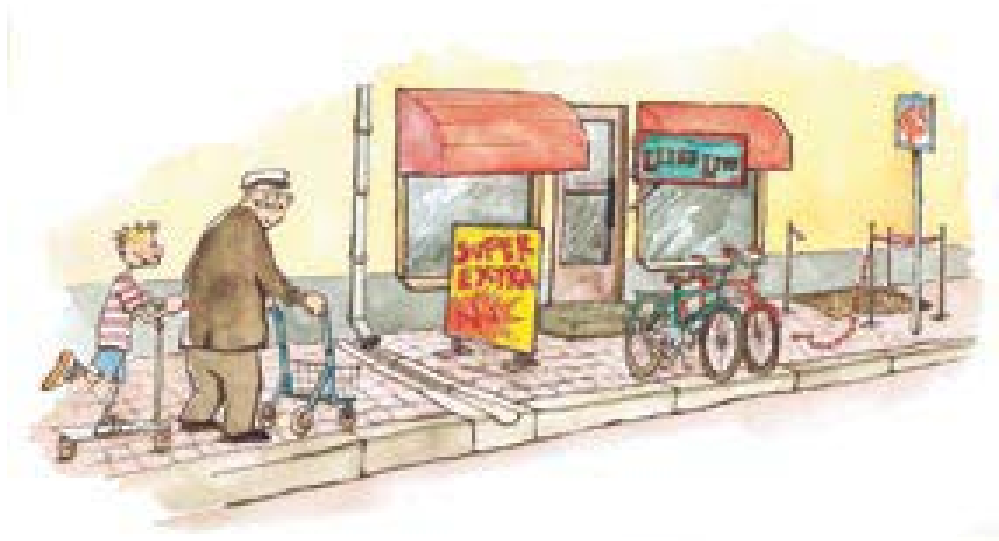
Kommunens handikapparkeringar finns dokumenterade i *Var kommer jag fram i Ovanåker – Guide för funktionshindrade*.



Bilaga B



Tillgänglighet på gator, torg och parker



Ovanåkers tillgänglighetsplan för trafiknät

Bakgrund

I Handikapplanen för Ovanåkers kommun som antogs av kommunfullmäktige 2004-06-01 beslutades att styrelser, nämnder och bolag ska upprätta åtgärdsplaner för att senast 2010 uppfylla Plan- och bygglagens krav på att åtgärda och undanröja enkelt avhjälpna hinder enligt Plan- och Bygglagen 17 kap 21a §.

Den fysiska miljön (gator, parker, offentliga lokaler, bostäder och anläggningar) ska vara tillgängliga för alla. Krav på tillgänglighet till byggnader och yttre miljöer ska ställas redan vid planeringsstadiet.

Tekniska kontoret ansvarar för tillgängligheten på kommunens gator, torg och parker.

Enkelt avhjälpna hinder

På *allmänna platser* ska t ex följande hinder undanröjas: mindre nivåskillnader, ojämn markbeläggning, svårforcerade trottoarkanter, bristande belysning och balansstöd, brister i utformning av biluppställningsplatser, brister i utformning och utrustning av lekplatser.

För tekniska kontorets verksamhet innebär detta att vi ska upprätta en tillgänglighetsplan för gator, torg och parker.

Planen består av en inventering av vilka hinder som finns för funktionshindrade på vissa utvalda stråk. Planen kommer att användas som underlag för undanröjandet av de enkelt avhjälpna hindren.

Passa på åtgärder

Behovet av tillgänglighetsanpassning är näst intill oändligt. För att använda pengarna så effektivt som möjligt är det viktigt att planeringen utförs på bästa möjliga sätt. Det finns mycket pengar att spara genom att utföra tillgänglighetsåtgärderna samtidigt som man ska åtgärda något annat på samma plats. Planen kan användas som ett instrument vid all ombyggnad av de berörda områdena. Detta innebär även att hinder som inte är enkelt avhjälpna kan åtgärdas.

Hjälp oss att hjälpa!

Tekniska kontoret ansvarar för framkomligheten på kommunens gator torg och parker. För att förbättra framkomligheten för funktionshindrade behöver vi expertråd. Vi är därför tacksamma om ni kan fylla i formuläret på sida 5 enligt anvisning och skicka in det till oss i bifogat kuvert.

Uppgifterna som lämnas kommer att registreras och används som underlag för det fortsatta arbetet med att göra kommunen tillgängligare för alla.

Kom ihåg att det aldrig är för sent att lämna in sina synpunkter. Arbetet med tillgänglighetsanpassning kommer aldrig att bli klart eftersom samhället hela tiden utvecklas restaureras och byggs om. Tillgänglighetsplanen ska vara ett levande dokument som ständigt ändras och kontinuerligt används vid planeringsarbetet.

Exempel på hinder

Typ1. Omedelbara hinder

Sånt som kan åtgärdas direkt. Tex vippskyltar



Typ 2. Enkla Hinder

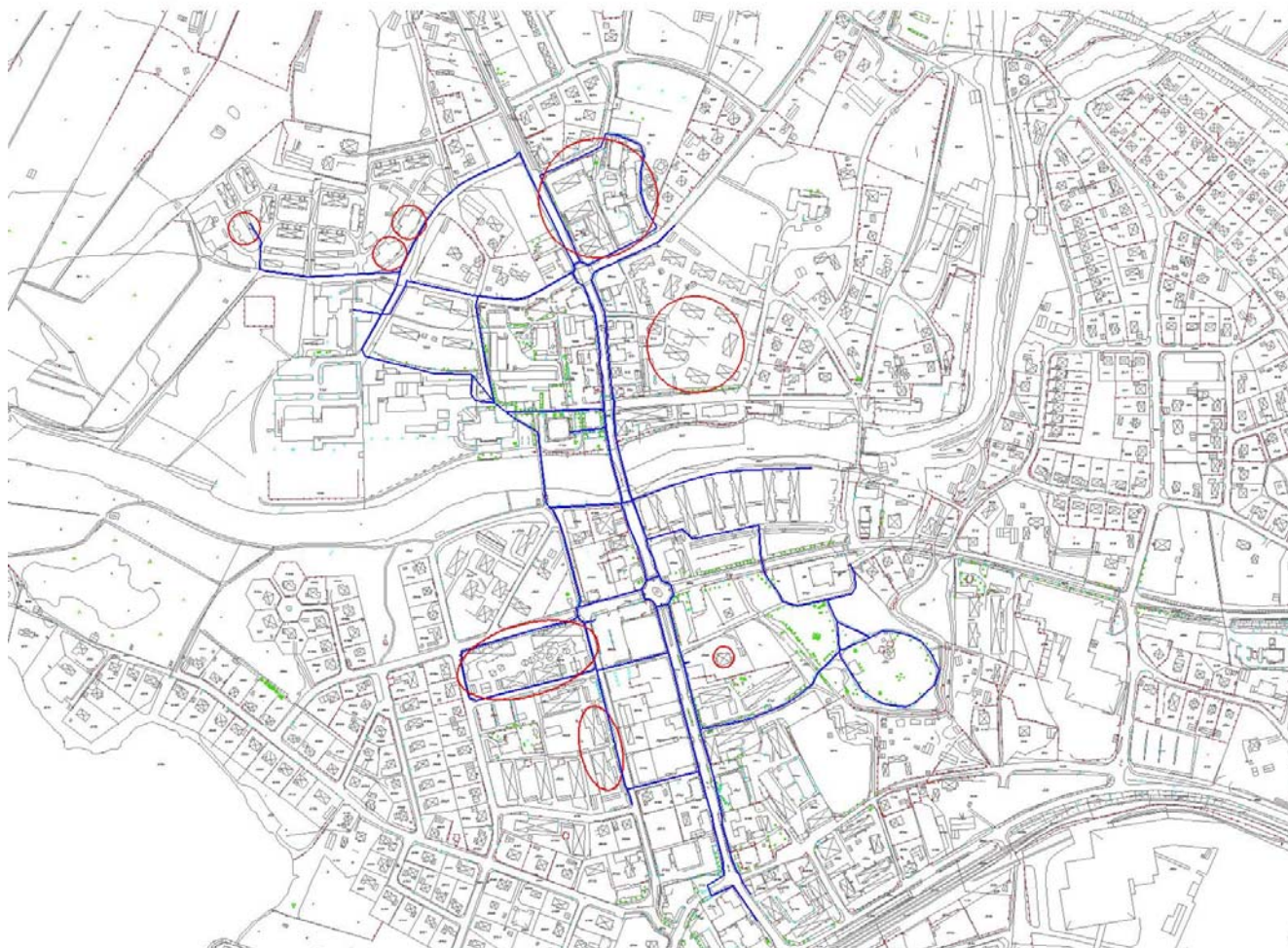
Åtgärder som är enkla att genomföra till en låg kostnad. Tex justering av avfasningar



Hinder som är komplexa och dyra att åtgärda. Tex breddning av gång och cykelvägar



Förslag av stråk inom Edsbyn som planen innefattar



Ovanåkers Kommun
Tekniska kontoret
828 80 Edsbyn